

cement. P. J. T. M. JASPERS, De mechanische functie van de menisci in het kniegewricht. J. C. MALTHA, The process of tooth eruption in beagle dogs. L. C. M. M. TAX, Waarden, mentaliteit en beroep. H. J. VAN BEUSEKOM, Studies on antigen-induced arthritis: antigen handling and inflammation. C. M. A. A. GOOS, Metabolism of polycyclic aromatic hydrocarbons and steroids in epithelial tissues in relation to their effects. W. H. M. SARIS, Aerobic power and daily physical activity in children – with special reference to methods and cardiovascular risk indicators. P. J. RINGENS, Human lens proteins: aspects of aging. M. J. A. J. M. HOES, L-tryptophaan in depressie en strain. G. J. VAN CAMPEN, Acute parodontale ontstekingen bij beagles. A. VIS, Dynamic aspects of the regulation of breathing. R. S. G. HOLLDRINET, Flow cytometric studies of human hematopoietic cells. P. H. M. VAN DER PUTTEN, Moloney leukemia virus induced leukemogenesis in mice. J. J. SCHRIJEN, Structure and mechanism of gastric ($K^+ + H^+$)-ATPase. J. S. G. VAN DEN BOSCH, Short term growth in tall and short statured adolescents treated with sex hormones. J. M. H. VAN DER BEEK, Experimental obstruction of the Eustachian tube. H. J. L. A. RUIS, Borstvoeding in het bijzonder over het afkolven van moedermelk. H. A. DE KOOMEN, De verhoging van de geresorbeerde mandibula. J. A. LUTTERMAN, Labiele en stabiele insuline-afhankelijke (type 1) diabetes mellitus. A. M. SCHENK, Clinical and pharmacological studies on cytosine arabinoside in acute leukemia.

Rotterdam: A. L. DUWAER, Binocular single vision. Psy-

chophysical studies on underlying sensory and motor process. K. H. PAUW, Endolaryngeale superolateralisatie bij tweezijdige stembandverlamming. Techniek, evaluatiemethoden en resultaten. H. LIP, De dwarse en vertikale incisie van de bovenbuik bij galblaasoperaties.

Utrecht: F. HEIDEKAMP, Studies on the isometric single-stranded DNA bacteriophages: structure of the replication origin. P. R. BÄR, Membrane phosphorylation and nerve cell function, neuropharmacological and neurophysiological studies. PH. STOUTENBEEK, Echo-abdominometrie en foetale groei. Een literatuuroverzicht en een klinische studie betreffende de echografische bepaling van de foetale abdomen omtrek en oppervlakte afmetingen in de normale en in de bedreigde zwangerschap. J. A. D. M. TONNAER, Rat brain angiotensin generation, biotransformation and biological activity. F. A. OPMEER, Opioids and the Guinea pig ileum. Interrelations of calcium and endorphins with acute and chronic morphine actions. F. R. DE GRUIJL, The dose-response relationship for UV-tumorigenesis. W. F. VAN DE GIESEN, Physicochemical behaviour of some 4-hydroxycoumarines, especially the binding of warfarin to human serum albumin. H. D. VELDHUIS, Receptors for adrenal steroids in rat hippocampus. C. A. M. MOMBERS, Investigations on spectrin-lipid interaction in model systems. M. A. BLOKSMA, Anti-tumor activities of endotoxin in the mouse. A focus on the role of tumour necrosis factor. A. A. DE ROTTE, Alpha-melanocyte stimulating hormone in blood and cerebrospinal fluid of the rat.

MEDEDELINGEN EN BEKENDMAKINGEN

Eijkman-medaille

De Stichting „Het Eijkman Medaillefonds”, in het leven geroepen ter hulding van Nobelprijswinnaar C. Eijkman, heeft ten doel het bevorderen van wetenschappelijk onderzoek op het gebied der Tropische Geneeskunde, in de eerste plaats door het toekennen van een medaille aan die personen, die zich bijzondere verdiensten hebben verworven op het gebied der Tropische Geneeskunde in de meest uitgebreide zin.

Het Bestuur van de Stichting stelt zich voor in 1982 de Eijkman-medaille wederom uit te reiken aan een aantal verdienstelijke Nederlandse onderzoekers op het terrein van de tropische geneeskunde in de ruimste zin van het woord.

Het bestuur stelt het op prijs attent te worden gemaakt op eventuele kandidaten voor de Eijkman-medaille. Suggesties worden gaarne vóór 1 mei ingewacht door de secretaris van het Bestuur, dr. A.S. Muller, afdeling Tropische Hygiëne van het Koninklijk Instituut voor de Tropen, Mauritskade 63, Amsterdam.

INGEZONDEN

(Buiten verantwoordelijkheid van de redactie; deze behoudt zich het recht voor de stukken te bekorten)

Huisartsen-symposium Tenerife 1

In het Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde van 20 februari 1982, 126e jaargang no. 8, was pagina 21 van de advertenties geheel gevuld met niets verbloemende informatie over een naderend symposium, aangekondigd als „Huisartsen-symposium Tenerife 1”, de indruk wekkend dat er wellicht nog Tenerife 2 en 3 gaan volgen. Dit om verdere vakkennis bij te brengen, waarbij kennelijk nu ook nog wat van de wereld wordt gezien. De intekenaren worden niet zwaar belast, want „gedurende de werkdagen zullen 's morgens lezingen worden gehouden, de middagen kunt u geheel naar eigen keuze besteden”. Over de avonden wordt niet gesproken. Ook de partner kan mee voor f 900,-. „De reissom en het inschrijfgeld voor de congres-deelnemer (fiscaal aftrekbaar) bedragen f 1.400,-.”

De organisatie van de reis is in handen gegeven van Neckermann Reizen. In de door mij onmiddellijk ingekeken reisgids met Neckermann Vliegvakanties zomer 1982 stond het 4-sterren-hotel Los Gigantes niet vermeld, zodat ik met de vraag blijf zitten in welke mate er sprake is van bijzondere financiële bijdragen, hetgeen ik uit hoofde van mijn ervaring wel verwacht.

Is het „Organisatie-comité Huisartsen-symposium Tenerife 1” van mening, dat de behoefte of de behoefteigheid bij de huisarts zodanig is, dat deze van „de ontwikkeling van de interne geneeskunde en de taak van de huisarts” op het aangename eiland Tenerife moet kunnen kennis nemen? A. F. Soer, arts te Rotterdam, schreef in 1924 in *Moderne aphorismen uit de interne kliniek, geschreven voor den prac-*

tiseerenden geneesheer – uiteraard in een ander verband dan congresbezoek: „Men spreke nimmer met verminderd ontzag over een plattelands geneesheer. Het zijn niet zelden zeer bekwame vakbroeders, mede door hun veel omvattend werk. De zwaarte van hun beroep moge hen minder drukken door meerdere voldoening.” Naar mijn mening wordt deze meerdere voldoening niet door een bezoek aan dit symposium verworven.

Winschoten, februari 1982

B. L. VAN ALBADA

Ik was ten zeerste verontwaardigd de advertentie „Huisartsen-symposium Tenerife 1” in uw tijdschrift aan te treffen. Het gaat hier m.i. om een symposium dat wordt georganiseerd voor Nederlandse artsen; ook alle sprekers zijn landgenoten. Waarom dan toch zo’n conferentie niet dicht bij huis laten plaatsvinden? Gelukkig vindt men in de advertentie het antwoord op deze vraag. Alle middagen zijn vrij zodat u tevens kunt genieten van een luxe-vakantie welke dan fiscaal aftrekbaar is.

Arts en integriteit zijn onderwerpen die de laatste jaren nogal in het middelpunt van de belangstelling staan. Zo’n bijscholing in de zon doet hier m.i. geen goed aan. Elke

activiteit die doet twijfelen aan de integriteit van de arts moet daarom nu met nog meer kracht worden afgekeurd.

Nijmegen, februari 1982

C. J. B. M. SEESING

De collegae Van Albada en Seesing hebben ernstige bezwaren tegen de advertentie voor het huisartsen-symposium te Tenerife. De vele vragen die zij stellen gaan de opsteller van de advertentietekst aan en wellicht de organisatoren van het symposium. Bovendien wijzen zij de fiscus op argumenten tegen het aftrekbaar zijn van de reiskosten die voor het bezoeken van de gangbare internationale wetenschappelijke bijeenkomsten gelden.

Het oordeel van de redactie is dat de advertentie voor iedere lezer duidelijk is, niets verhuult of in het ongewisse laat. Ze is derhalve misleidend noch onwaar. Uit de ingezonden reacties blijkt ook niet dat er een misverstand bestaat. Van dit type advertentie komen er vele voor, ook als direct aan de persoon gerichte brieven in de post aan artsen. Het stelt gerust dat lezers en ontvangers van dergelijke berichten weten te beslissen wat hun te doen staat.

REDACTIE

BERICHTEN

Buitenland

VERENIGDE STATEN

Late hartstilstand bij hersendood. – Men neemt aan dat bij patiënten met hersendood die worden beademd het hart stilstaat binnen enkele uren of dagen. PARISI e.a. (*New Engl. J. Med.* (1982) 306, 14) beschrijven een 49-jarige man die na een woordenwisseling een hart- en ademhalingsstilstand kreeg en bij wie na een gedeeltelijk geslaagde reanimatie na 3 dagen absolute ademstilstand ontstond. De wijde pupillen reageerden niet meer op licht. De spieren waren slap en er bestond areflexie. Het elektro-encefalogram toonde geen hersenactiviteit meer aan. Het hart van de patiënt, die een hartziekte in de anamnese had, bleef kloppen bij kunstmatige ademhaling. Dit duurde voort tot 74 dagen na de opneming, toen alle pogingen het leven te verlengen, werden gestaakt op grond van een rechterlijke beslissing. Pas 18 minuten na het staken van de beademing toonde het electrocardiogram geen hartwerking meer aan.

Tijdens de verpleging werd patiënt met succes behandeld o.a. voor: longoedeem, gastro-intestinale bloeding, veronderstelde sepsis, pneumonie, diabetes insipidus, stoornissen in de elektrolytenhuishouding en urineweginfectie.

In de eerste 24 uur van de opneming kreeg de patiënt fenobarbital intraveneus ter bestrijding van myoclonicën. Dit bemoeilijkte de diagnose hartdood toen op de 3e dag bleek dat er een elektrische hersenstilte bestond; het bloed bevatte toen 12,2 µg/ml fenobarbital. De schrijvers menen echter dat, hoewel hun geen onderzoek bekend is over het verband tussen het fenobarbitalgehalte van het bloed en de hersenactiviteit, de door hen gebruikte therapeutische doses geen aanleiding konden zijn voor het uitvallen van de hersenactiviteit. In elk geval voldeed de diagnose hersendood op de 6e dag, toen het fenobarbitalgehalte tot 8,5 µg/ml bloed was gedaald, aan de criteria die door gemeen-

schappelijk onderzoek van het Harvard, Minnesota and National Institute of Neurological and Communicative Disorders and Stroke waren vastgesteld. Bij de obductie vond men behalve een sterke coronaire atherosclerose tekenen van vroegere anterolaterale en posteroseptale infarcten. Er bestonden hersenverweking en uitgebreide trombosen met tekenen van herstel uit de meninges.

De schrijvers dringen aan op een wettelijke regeling in de staten waarin dit nog niet is geschied, waarbij de criteria worden vastgesteld voor het vaststellen van de dood in een zo’n vroeg mogelijk stadium in dergelijke gevallen. Dit kan het verwerven van organen voor transplantatie bevorderen. Zij achten vervolgens het sterke beslag op de ziekenhuisvoorzieningen een bezwaar omdat de patiënt hiervan geen baat kon ondervinden. Tenslotte wijzen zij op de abnormale emotionele belasting van de familie en de financiële consequenties van de langdurige verpleging.

A. L. NOORDAM

Van 13-16 juli 1982 zal er een tentoonstelling gehouden worden over gezondheidszorg in Olympia, Londen, als deel van het 150-jarig bestaan van de British Medical Association en in samenwerking met de International Hospital and Medical Exhibition en Expositio International '82.

Inlichtingen: BMA House, Tavistock Square, Londen WC2; tel. 01-387-4499.

Binnenland

Nederlands Forensisch Tijdschrift. – Het Forensisch Medisch Genootschap, te Rotterdam, heeft een tijdschrift uitgegeven, dat onder redactie staat van 2 artsen (van wie een gemeente-arts is), 1 tandarts, 2 apotheker-toxicologen en 2 politieambtenaren. Het eerste nummer van het *Nederlands Forensisch Tijdschrift*, dat 4 maal per jaar zal uitko-